

ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน

เรื่อง มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพช่างเครื่องกล สาขาพนักงานควบคุมเครื่องจักรรถชุด

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๒ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๓๙ (๓) แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน พ.ศ. ๒๕๔๕ คณะกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน จึงกำหนดมาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพช่างเครื่องกล สาขาพนักงานควบคุมเครื่องจักรรถชุด โดยความเห็นชอบของรัฐมนตรีกว่ากระทรวงแรงงาน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ในประกาศนี้สาขาอาชีพช่างเครื่องกล สาขาพนักงานควบคุมเครื่องจักรรถชุด หมายถึง ผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ในการบังคับควบคุมเครื่องจักรรถชุด ให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และปลอดภัย ตลอดจนทำงานได้ตามวัตถุประสงค์ของงาน เช่น งานชุดดิน งานตัด งานตัด สไลป์ งานยกวางวัสดุ งานเคลื่อนย้ายเครื่องจักรรวมถึงการบำรุงรักษาเครื่องจักรในเบื้องต้น ได้ประสิทธิภาพ ตามมาตรฐานที่ผู้ผลิตกำหนดไว้ และมีทัศนคติที่ดีในการทำงาน

ข้อ ๒ มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ สาขาอาชีพช่างเครื่องกล สาขาพนักงานควบคุมเครื่องจักรรถชุด มี ๑ ระดับ

ระดับ ๑ หมายถึง ผู้ที่มีฝีมือ ความรู้ ความสามารถ ทักษะ ในการใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ได้ดี สามารถวิเคราะห์วินิจฉัยปัญหา การตัดสินใจ รู้ขั้นตอนกระบวนการของงานเป็นอย่างดี สามารถช่วยแนะนำงานฝีมือผู้ใต้บังคับบัญชาได้ดี สามารถใช้หนังสือคู่มือ นำความรู้และทักษะ มาประยุกต์ใช้กับเทคโนโลยีใหม่ได้โดยเฉพาะการตัดสินใจและเลือกใช้วิธีการที่เหมาะสม

ข้อ ๓ ข้อกำหนดทางวิชาการที่ใช้เป็นเกณฑ์ที่วัดระดับความรู้ ความสามารถและทัศนคติ ในการทำงานของผู้ประกอบอาชีพในสาขาอาชีพช่างเครื่องกล สาขาพนักงานควบคุมเครื่องจักรรถชุด ให้เป็นดังนี้

มาตรฐานฝีมือแรงงานแห่งชาติ ระดับ ๑ ได้แก่

๓.๑ ความรู้ ความเข้าใจ ประกอบด้วย ขอบเขตความรู้ ความเข้าใจในเรื่อง ดังต่อไปนี้

๓.๑.๑ ความปลอดภัยในการทำงาน

- (๑) ข้อควรระวังและการป้องกันอุบัติเหตุ
- (๒) สัญลักษณ์เกี่ยวกับความปลอดภัย
- (๓) สัญลักษณ์ป้ายเตือนต่าง ๆ ในเครื่องจักร
- (๔) การใช้อุปกรณ์ป้องกันอันตรายส่วนบุคคล
- (๕) การใช้เครื่องมือ และอุปกรณ์ต่าง ๆ ให้เหมาะสมกับงาน
- (๖) การจัดเก็บ จำกัदन้ำมันเชื้อเพลิง และผลิตภัณฑ์หล่อลื่น

ที่กำหนด

และการเปลี่ยนถ่าย

- (๗) การจัดเก็บ และกำจัดชิ้นส่วนที่เหลือจากการบริการเครื่องจักร
- (๘) การปฐมพยาบาลเบื้องต้น
- ๓.๑.๒ คณิตศาสตร์เบื้องต้น
- (๑) การบวก ลบ คูณ หาร เลขจำนวนเต็ม
- (๒) การคำนวณปัญหาทางคณิตศาสตร์อย่างง่าย ๆ ได้
- ๓.๑.๓ น้ำมันเชื้อเพลิงและสารหล่อลื่น
- (๑) การอ่านสัญลักษณ์แสดงชนิดของเชื้อเพลิงและสารหล่อลื่น
- (๒) การเลือกใช้สารหล่อลื่นให้ถูกต้องตามระบบของเครื่องจักร
- (๓) การเลือกใช้ภาชนะให้เหมาะสมกับสารหล่อลื่น
- ๓.๑.๔ การใช้หนังสือคู่มือ และเครื่องมือในการบำรุงรักษาเครื่องจักร
- (๑) ความหมายของภาพ หรือสัญลักษณ์ ที่แสดงไว้ในหนังสือคู่มือ
- (๒) การเลือกใช้เครื่องมือได้เหมาะสม หรือใกล้เคียงกับหนังสือคู่มือ
- (๓) การใช้ตารางการบำรุงรักษาเครื่องจักร
- ๓.๑.๕ เครื่องยนต์ดีเซลเบื้องต้น
- (๑) ชนิดและการทำงานของเครื่องยนต์ดีเซล
- (๒) ชิ้นส่วนประกอบหลักของเครื่องยนต์
- (๓) ระบบกรองอากาศ
- (๔) ระบบระบายความร้อน
- (๕) ระบบน้ำมันเชื้อเพลิง
- (๖) ระบบหล่อลื่น
- ๓.๑.๖ ระบบไฮดรอลิกเบื้องต้น
- (๑) อุปกรณ์ควบคุมการทำงาน
- (๒) สามารถระบุชื่ออุปกรณ์ในระบบไฮดรอลิก
- (๓) สามารถระบุปัญหาเบื้องต้นของระบบไฮดรอลิก
- (๔) ระบุระยะเวลาในการบริการไส้กรองระบบไฮดรอลิก
- ๓.๑.๗ มาตรฐานและระบบสัญญาณเตือนในเครื่องจักร
- (๑) การอ่านมาตรฐาน และการแปลความหมาย
- (๒) รูปแบบการเตือนของระบบ
- (๓) การปฏิบัติเมื่อมีการเตือนจากระบบสัญญาณเตือน

- ๓.๑.๘ การใช้งานและการบำรุงรักษาเครื่องจักร
- (๑) สัญลักษณ์การใช้น้ำมันบังคับต่าง ๆ เพื่อควบคุมเครื่องจักร
 - (๒) ขั้นตอนในการควบคุมเครื่องจักร
 - (๓) การบำรุงรักษาเครื่องจักรตามตารางการบำรุงรักษา
 - (๔) การตรวจก่อนและหลังติดเครื่องยนต์
 - (๕) วิธีการติดและดับเครื่องยนต์

- ๓.๑.๙ วิธีการควบคุมเครื่องจักร
- (๑) ขั้นตอนการทำงานชุด และงานตัก
 - (๒) ขั้นตอนการทำงานปรับระดับพื้นผิวเอียง (ตัดสโลป)
 - (๓) ขั้นตอนการทำงานร่องตัววี
 - (๔) ขั้นตอนการทำงานยกวางวัสดุ

- ๓.๑.๑๐ กฎหมายจราจรและเครื่องหมายจราจร
- (๑) เครื่องหมายจราจรชนิดต่าง ๆ
 - (๒) กฎหมายจราจร

- ๓.๑.๑๑ ระบบไฟฟ้า
- (๑) ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับแบตเตอรี่
 - (๒) การตรวจสอบฟิวส์

๓.๒ ความสามารถ ประกอบด้วย ขอบเขตความสามารถในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

- ๓.๒.๑ ความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน
- (๑) ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยส่วนบุคคลและการใช้อุปกรณ์ป้องกัน
 - (๒) ปฏิบัติตามกฎหมายความปลอดภัยในการใช้งานเครื่องจักรตลอดการใช้งาน
 - (๓) ปฏิบัติตามคำแนะนำสำหรับการใช้เครื่องมือในการบำรุงรักษา

เครื่องจักร

- (๔) ปฏิบัติตามคำแนะนำสำหรับการจัดเก็บเชื้อเพลิงและสารหล่อลื่น
- (๕) ปฏิบัติตามคำแนะนำสำหรับการจัดเก็บและกำจัดเศษวัสดุที่ต้องทิ้ง

๓.๒.๒ น้ำมันเชื้อเพลิงและสารหล่อลื่น

- (๑) อ่านสัญลักษณ์ สำหรับแสดงความหมายของผลิตภัณฑ์หล่อลื่น
- (๒) เลือกใช้และเติมน้ำมันเชื้อเพลิงได้อย่างถูกต้อง
- (๓) ตรวจ เติม และระบุระยะเวลาเปลี่ยนถ่ายผลิตภัณฑ์หล่อลื่น

ได้ถูกต้อง

น้ำมันเครื่อง น้ำมันเกียร์และน้ำมันไฮดรอลิกได้ถูกต้อง

- ๓.๒.๓ การใช้หนังสือคู่มือและเครื่องมือในการบำรุงรักษาเครื่องจักร
 (๑) แปลความหมายของภาพที่แสดงไว้ในหนังสือคู่มือการใช้
 และการบำรุงรักษาได้ถูกต้อง
 (๒) ใช้เครื่องมือในการบำรุงรักษาตามขั้นตอน หรือรูปที่แสดงไว้ตาม
 หนังสือคู่มือ
 (๓) การใช้ และการบำรุงรักษา ได้ถูกต้องและเหมาะสม
- ๓.๒.๔ การบำรุงรักษาเครื่องยนต์ในส่วนของระบบระบายความร้อน
 (๑) ตรวจสอบสภาพทั่วไปของระบบระบายความร้อนได้
 (๒) ตรวจสอบระดับน้ำหล่อเย็นได้
 (๓) ตรวจสอบฝาหม้อน้ำและสภาพทั่วไปของหม้อน้ำได้
 (๔) ตรวจสอบสภาพสายพานพัดลม และปั๊มน้ำได้
- ๓.๒.๕ การบำรุงรักษาเครื่องยนต์ในส่วนของระบบหล่อลื่น
 (๑) ตรวจสอบสภาพทั่วไปของระบบหล่อลื่นได้
 (๒) ตรวจสอบระดับน้ำมันเครื่องได้
- ๓.๒.๖ การบำรุงรักษาเครื่องยนต์ในส่วนของระบบกรองอากาศ
 (๑) ตรวจสอบสภาพทั่วไปของระบบกรองอากาศได้
 (๒) ตรวจสอบสภาพกรองอากาศและทำความสะอาดได้ถูกวิธี
 (๓) ติดตั้งกรองอากาศได้ถูกต้อง
- ๓.๒.๗ การบำรุงรักษาเครื่องยนต์ในส่วนของระบบน้ำมันเชื้อเพลิง
 (๑) ตรวจสอบสภาพทั่วไปของระบบน้ำมันเชื้อเพลิงได้
 (๒) ไล่ลมในระบบน้ำมันเชื้อเพลิงได้
 (๓) ถ่ายน้ำในระบบน้ำมันเชื้อเพลิงได้
- ๓.๒.๘ การบำรุงรักษาชิ้นส่วนในระบบไฮดรอลิก
 (๑) ตรวจสอบสภาพทั่วไปของระบบไฮดรอลิก
 (๒) ตรวจสอบระดับน้ำมันระดับไฮดรอลิกได้
 (๓) เลือกใช้น้ำมันไฮดรอลิกได้ถูกต้อง
- ๓.๒.๙ เทคนิคการควบคุมเครื่องจักร
 (๑) ตรวจสอบสภาพก่อนการใช้งานของเครื่องจักร
 (๒) อ่านค่าของมาตรวัด และสัญญาณเตือนของเครื่องจักรได้ถูกต้อง
 (๓) สตาร์ทและอุ่นเครื่องยนต์ก่อนการใช้งาน
 (๔) ใช้คันบังคับและอุปกรณ์ควบคุมเครื่องจักรได้ถูกต้อง
 (๕) จอดเครื่องจักรและดับเครื่องยนต์

๓.๒.๑๐ กฎจราจรและเครื่องหมายต่าง ๆ โดยให้สัญญาณมือหรือวิธีอื่น ๆ
ในขณะปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องกับเครื่องจักรรถชุดได้

๓.๒.๑๑ ระบบไฟฟ้า

(๑) การแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับระบบไฟแสงสว่างและไฟสัญญาณได้

(๒) การต่อสายไฟแบบง่ายได้

๓.๓ ทักษะคติ ประกอบด้วย การแต่งกายที่เหมาะสม มีความปลอดภัยในขณะปฏิบัติงาน การปฏิบัติงานที่มีการวางแผนที่ดี เครื่องมือที่ถูกต้องกับลักษณะงาน และการดูแลรักษาที่ดี การลำดับขั้นตอนในการปฏิบัติงาน การคำนึงถึงการใช้วัสดุที่ถูกต้องและประหยัด คุณภาพงานที่ดี การรักษาวินัย ความภูมิใจในงานอาชีพของตนเอง การรักษาเวลาในการปฏิบัติงาน การตรงต่อเวลา ความซื่อสัตย์ การปฏิสัมพันธ์ที่ดี และการรักษาความสะอาดเมื่อเสร็จงาน สติ สมาธิ เจตคติ จิตสำนึกในการปฏิบัติงาน จรรยาบรรณของพนักงาน ความรับผิดชอบ ความละเอียดรอบคอบ ความประณีตในงาน การไม่เอาใจเอาเปรียบลูกค้า การใช้วาจาสุภาพ อ่อนน้อม อ่อนโยน ความทะมัดทะแมง และความเป็นธรรมชาติในการปฏิบัติงาน

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๘

นคร ศิลปอาชา

ปลัดกระทรวงแรงงาน

ประธานกรรมการส่งเสริมการพัฒนาฝีมือแรงงาน